

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
A Guideline to Develop Teacher's Functional Competency in Primary
School Kasetsoomboon District of Chaiyaphum Primary
Educational Service Area Office 2

กนกวรรณ ฤชา
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
Kanokwan Luecha
College of Asian Scholars
Email: kanokwan220919@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) ศึกษาความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 269 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

* ได้รับบทความ: 22 เมษายน 2565; แก้ไขบทความ: 22 ธันวาคม 2565; ตอปรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2565

ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเกษตรสมบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) ในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ ได้แก่ การประชุมบรรยายให้องค์ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและการศึกษาเรียนรู้ตัวอย่างจากครูต้นแบบที่มีผลงานหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

คำสำคัญ: การพัฒนา; สมรรถนะประจำสายงานครู

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the current and desirable conditions. of teacher competency in Elementary School, Kaset somboon District Office of Chaiyaphum Primary Education Area 2 2) To study the necessity of developing teacher competency in primary schools in Kaset somboon District. Office of Chaiyaphum Primary Education Area 2 3) Study guidelines for developing teacher competency in Elementary School, Kaset somboon District Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 Teacher at Kaset somboon Elementary School 269 students under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2 by using the Cluster Random Sampling method. The instrument used was a 5-level rating scale, an interview form, and a conformity assessment form. suitability and feasibility The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. The needs index is needed to prioritize.

The results of the study were as follows:

1. The results of a study on the current state of the teacher's competency in Elementary School, Kasetsomboon District Overall, it was at a moderate level. The results of a study on the desirable condition of the teacher competency in Elementary School, Kasetsomboon District Overall, it was at the highest level. When considering each aspect, it was found that it was at the highest level in all aspects.

2. The results of the analysis of the need for improvement index (PNI_{modified}) for the development of teacher competency In primary schools, Kasetsomboon District, under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 2, in order of need from the most, are: analytical Synthesis and research for learner development, followed by learner development.

3. Guidelines for developing competency in the field of teachers In the primary school, Kasetsomboon district, including a meeting to give a body of knowledge Workshop or training under changing circumstances and the study of learning examples from model teachers with excellent results or practices.

Keywords: Development; Teacher Competency

บทนำ

การพัฒนาประเทศช่วงระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มีหลักการว่าคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมุ่งสร้างคุณภาพชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดอันสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบ ต่อสังคม มีจริยธรรม คุณธรรม พัฒนาคนในทุกช่วงวัยโดยเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุได้อย่าง มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) และในการปฏิรูป การศึกษาตามแนวทางของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดเป้าหมายของ การจัดการศึกษา ไว้ในด้านระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยต้องจัดให้มีระบบบริหาร งานบุคคล ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนดตามตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) นอกจากนั้นยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ยังมุ่งเน้นพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับ การพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของตน มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

อย่างไรก็ตามจากการรายงานผลการคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 ระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่ พบว่า ความสามารถด้านคำนวณ มีค่าเฉลี่ยลดลง นอกจานั้นยังพบว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 ในระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่ พบว่า มีค่าเฉลี่ยลดลงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2564) และเมื่อเป็นเช่นนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ในฐานะเป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบ จึงมีกรนโยบายให้ความสำคัญกับคุณภาพการจัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนให้พัฒนาได้อย่างหลากหลายและเต็มความสามารถ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ยกย่องคุณภาพผู้เรียน พัฒนาคุณภาพครู และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2564) ซึ่งเมื่อสภาวะการณ์ที่คุณภาพผู้เรียนต่ำลง ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะร่วมพัฒนาองค์กร ให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งความก้าวหน้าขององค์กร ย่อมส่งผลให้สังคมส่วนรวมมีคุณภาพที่ดีขึ้น แต่การที่องค์กรจะเจริญก้าวหน้าได้นั้น ภาระของครูภายใน องค์กรได้รับการพัฒนาและให้ครูได้แสดงภาระงานได้อย่างเต็มที่ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2551) และประการ สำคัญ คือ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยเข้ามาพัฒนา คุณภาพผู้เรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะประจำสายงานครู หากครูมีสมรรถนะด้านนี้ที่สูงขึ้นจะส่งผล โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยตรง (จิตติมา วรณศรี, 2562 : 1-5) แต่ในปัจจุบัน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ยังไม่มีแนวทางการพัฒนาศักยภาพหรือสมรรถนะของครู ในสังกัดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2564)

ศูนย์เครือข่ายการศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์เป็นกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบโรงเรียน ในสังกัดจำนวน 64 โรงเรียน 1 สาขา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2564) และในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ให้ความสำคัญกับคุณภาพ การจัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพ ส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษา เน้นการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 มีศักยภาพในการแข่งขัน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ยกย่องคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษา ให้สูงขึ้นและผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน คุณภาพภายนอก เนื่องจากเป็นศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่มีขนาดใหญ่มีความหลากหลายในสภาพพื้นที่ และมีผลการประเมินทั้ง ผลการทดสอบ NT และ ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา อยู่ในระดับต่ำกว่าศูนย์เครือข่ายการศึกษาของอำเภออื่น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี เพื่อที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 1. ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 863 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2562)
 2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกะษัตราธิราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จากตารางของ Krejcie and Morgan (1970) มีความเชื่อมั่นระดับ 95% และยอมให้ขนาดความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย (E) เกิดขึ้นได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และอายุ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับ

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และอายุ มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการตามระเบียบของทางวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขออนุญาตจาก บัณฑิตวิทยาลัยวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยวิธีแจกแบบสอบถามเป็นรายบุคคล และส่งลิงค์ผ่านระบบออนไลน์ แล้วนัดหมายวันเวลาเก็บแบบสอบถามคืนสำหรับแบบสอบถาม

3. ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง หรือผ่านระบบออนไลน์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 7 ท่าน สำหรับแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์และสังเคราะห์บทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครู โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเกษตรสมบูรณ์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ สมรรถนะ
1.การบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้	2.72	0.76	ปานกลาง	4.52	0.46	มากที่สุด
2.การพัฒนาผู้เรียน	2.92	0.68	ปานกลาง	4.73	0.38	มากที่สุด
3.การบริหารจัดการชั้นเรียน	3.11	0.41	ปานกลาง	4.51	0.49	มากที่สุด
4.การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	2.61	0.44	ปานกลาง	4.90	0.21	มากที่สุด
5.ภาวะผู้นำครู	3.58	0.33	มาก	4.55	0.32	มากที่สุด
6.การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือ กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	3.77	0.75	มาก	4.54	0.70	มากที่สุด
รวม	3.12	0.56	ปานกลาง	4.62	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพปัจจุบัน ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.77$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำครู ($\bar{x} = 3.58$) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 3.11$) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 2.92$) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.72$) และ ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 2.61$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของของสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 4.90$) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 4.73$) ด้านภาวะผู้นำครู ($\bar{x} = 4.55$) การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.54$) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.52$) และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.51$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันสถานศึกษา มีการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนที่มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง ยังต้องมีการประสานงานกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ถ้าหาสถานศึกษาได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ย่อมจะทำให้พัฒนาสถานศึกษาได้รวดเร็ว เพราะชุมชนมีทั้งแรงงานและทุนทรัพย์ที่พร้อมจะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้พัฒนาอยู่แล้วและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่จะวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อการทำวิจัยพัฒนาผู้เรียนนั้น ครูจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ที่ถูกต้องและแม่นยำในระเบียบวิธีวิจัย ต้องมีวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้ถูกต้อง ซึ่งการทำเช่นนี้ได้ต้องอาศัยระยะเวลา การศึกษารูปแบบ วิธีการสอน เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับชั้นเรียน รวมทั้งการทำวิจัยนั้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบจำนวนมาก จึงทำให้ครูละเลยในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน และส่วนหนึ่งมองว่าการทำวิจัยนั้นเป็นการยาก มีขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย และซับซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hendry (2018) ได้ศึกษาวิธีการสร้างสรรค์การเพื่อเทียบเคียงสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีโคเจนเบิร์ก ประเทศสวีเดน พบว่า กระบวนการวิเคราะห์แต่ละระดับอาจจะเป็นสิ่งที่ดี

ความสำคัญไม่เพียงแต่วิธีการที่เอาข้อมูลจากการใช้การประเมินการตัดสินใจของลูกค้าในช่วงระยะเวลาใน QDF สอดคล้องกับ ธฤตมน บุญญานนท์ (2563) และยังสอดคล้องกับพีรวัสส์ เพ็ชรทอง (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ การศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้และข่าวสารใหม่ ๆ ทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ การสำรวจและ ประเมินตนเองของครูและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะประจำสายงานครู งาน ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันภาระงานของครูมีจำนวนมากทั้งการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ และมีงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายจำนวนมาก ทำให้ครูขาดการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้ความมั่นใจในการทำวิจัยลดลง นอกจากนั้นอาจทำให้ความแม่นยำในระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาลดลงตามอีกด้วย แต่ครูในฐานะผู้สอนอาจยังมีความต้องการที่พัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้นเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนได้ดีที่สุดในปัจจุบัน ฉะนั้นสภาพที่พึงประสงค์ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน จึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันส่งผลให้ครูต้องมีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ตืออยู่แล้ว โดยมีการทำความสะอาดการจัดวางสิ่งของต่าง ๆ รวมทั้งสภาพแวดล้อมบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน สะอาด ไม่แออัด อีกทั้งยังได้รับการนิเทศจากหน่วยงานภายนอกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีใช้เฉพาะหน่วยงานต้นสังกัด แต่รวมทั้งหน่วยงานสาธารณสุขด้วย ฉะนั้นด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูจึงต้องทำสม่ำเสมอ จึงไม่เป็นที่คาดหวังมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Raji (2017) ได้ศึกษาแผนผังสมรรถนะครูในการศึกษายุคที่สามพบว่า สมรรถนะครูมีความสำคัญมากในสังคมแห่งการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนมีความสามารถในระดับสูง สอดคล้องกับวีระชัย ศรีวงษ์รัตน์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับพีรวส์ดี เพ็ชรทอง (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครู อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ การศึกษาค้นคว้า ติดตามความรู้ และข่าวสารใหม่ ๆ ทางวิชาการการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ การสำรวจและประเมินตนเองของครูและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย

2. ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านภาวะผู้นำครู และด้านการสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ ซึ่งผลการประเมินแนวสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสอดคล้องความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสอดคล้องกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ที่ดูแลและการจัดการเรียนการสอนของครูโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ครูที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับรางวัลครูดีเด่นระดับประเทศ รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS รางวัลครูดีในดวงใจระดับประเทศของคุรุสภา อาจารย์มหาวิทยาลัยที่เป็นอดีตผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์การบริหารที่ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงานครูเป็นอย่างดี และเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นแล้วนั้นพบว่าผู้ศึกษามีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีการดำเนินงาน วิธีดำเนินการและผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่าแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมานั้นมีความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ครู ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้แก่ การประชุมบรรยาย ให้องค์ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง และ

การศึกษาเรียนรู้ตัวอย่างจากครุต้นแบบที่มีผลงานหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยประกอบด้วย 1) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ใช้แนวทางการพัฒนา คือ การประชุมบรรยายในห้องความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ใช้แนวทางการพัฒนา คือ ใช้แนวทางการพัฒนาโดยการประชุมบรรยายในห้องความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง 3) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ใช้แนวทางการพัฒนาคือการประชุมบรรยายในห้องความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 4) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ใช้แนวทางการพัฒนาการศึกษาเรียนรู้ตัวอย่างจากครุต้นแบบที่มีผลงานหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 5) ด้านภาวะผู้นำครู ใช้แนวทางการศึกษาเรียนรู้ตัวอย่างจากครุต้นแบบที่มีผลงานหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 6) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวทางการพัฒนา คือ การประชุมบรรยายในห้องความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประชุมบรรยายในห้องความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรมภายใต้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลง และการศึกษาเรียนรู้ตัวอย่างจากครุต้นแบบที่มีผลงานหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศเป็นวิธีการที่เป็นที่ยอมรับกันมาที่สุดในปัจจุบันว่าสามารถพัฒนาสมรรถนะของครูได้และในองค์การทั่วไปล้วนแต่ใช้วิธีการนี้เป็นส่วนใหญ่ เพื่อพัฒนาบุคลากรของตน และยังสอดคล้องกับ ธฤตมน บุญญานนท์ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมี ดังนี้ (1) ด้านสมรรถนะด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องคำนึงถึงผล การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ (2) ด้านสมรรถนะการ พัฒนาผู้เรียน ครูจะต้องประยุกต์ใช้หลัก การเรียนการสอนวิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับระดับวัย ของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ (3) ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูต้องมีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ (4) ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูต้องมีการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างสม่ำเสมอ (5) ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการและและพัฒนา ความสามารถด้านการครองตน ครองคน ครองงานเป็นแบบอย่างที่ดี (6) ด้านสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูต้องมีความสัมพันธ์และร่วมมือที่ดีกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครู ในโรงเรียนประถมศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ไปให้กับครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพโดยการเปรียบเทียบสมรรถนะประจำสายงานครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน หรือ สถานศึกษานขนาดเล็ก

องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการศึกษาครั้งนี้เกี่ยวข้องกับสมรรถนะประจำสายงานครู ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2) การพัฒนาผู้เรียน
- 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 5) ภาวะผู้นำครู
- 6) การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะประจำสายงานครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนาผู้เรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
5. ภาวะผู้นำครู
6. การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา สมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอเกษตรสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนาผู้เรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน
4. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
5. ภาวะผู้นำครู
6. การสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- จิตติมา วรรณศรี. (2562). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(1), 1-5.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พิมพ์พร แข็งขันท. (2551). สมรรถนะครูและแนวทางพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- ธฤตมน บุญญานนท์. (2563). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563. ชัยภูมิ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- _____. (2564). รายงานผลการดำเนินงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. ชัยภูมิ: กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา.
- Hendry Raharjo. (2010). Dynamic Benchmarking Methodology for Quality FunctionDeployment. *Benchmarking : An International Journal*, 17(1), 27-43.
- Raji, V.S. (2009). Competency Mapping of Teachers in Tertiary Education. *Mba-HrmRoll : Register*.